Nr 482. Kraków, Wtorek 20 Października 1908. Rok XXVII.

„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

Prenumerata wynosi:

	rocznie:	półrocznie	kwartalnie:	miesięcznie:
W Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
W Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 hal.
z dwurazową „ „	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
W państwie niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
W innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACYI „NOWEJ REFORMY" w Krakowie.
Adres Redakcyi i Administracyi: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kilińskiego 2 i w BIURZE PLOHNA ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA
NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

ZAMIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe. MIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku. — Agencye J. Hoptasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Ekiera, ul. Karmelicka 18.

ZAMIEJSCOWĄ PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują: We LWOWIE Biura dzienników: Ludwik Plohn, ul. Karola Ludwika 11. — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W PRZEMYŚLU Heszeles. — W JAROSŁAWIU A. Amster. — W WIEDNIU: Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu) — A. Oppelik. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W PARYŻU Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur Rue Rougemont 14.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od wiersza za każdy raz.
GŁOSY PUBLICZNE po 2 Kor. od wiersza. Układ tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.

ZAŁĄCZNIKI do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 K. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 K. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów

Z Sejmu krajowego.

(Telefonem.)

Budżet.

Lwów. Komisya budżetowa ustaliła budżet na rok 1908 i 1909. W budżecie na r. 1908 Wydział kraj. preliminował wydatki w sumie 50,258.292 kor., a dochody w sumie 40,619.416 kor., pozostaje zatem niedobór 9,638.876 kor., mający być pokrytym krótkoterminową pożyczką. Komisya preliminowała wydatki na 50,162.839 kor., dochody na 40,441.016 kor., pozostaje zatem do pokrycia niedobór 9,721.813 kor., mający być pokrytym krótkoterminową pożyczką.

W budżecie na r. 1909 Wydział krajowy określił wydatki na 52,642.764 K, dochody na 41,708.398 K, pozostaje zatem niedobór 10,934.366 K, mający być pokrytym krótkoterminową pożyczką. Komisya budżetowa preliminowała wydatki na 53,370.039 K, dochody na 42,641.626 K, pozostaje zatem niedobór 10,728.413 K, mający być pokrytym krótkoterminową pożyczką.

Reforma wyborcza.

Lwów. Subkomitet komisyi reformy wyborczej obradował wczoraj w dalszym ciągu. Obrady były poufne.

Z komisyj.

Lwów. Komisya administracyjna przyjęła ostatecznie sprawozdanie referenta o ustawie łowieckiej. Ustawa ta z końcem tygodnia wejdzie na porządek obrad Sejmu. Następnie komisya obradowała nad referatem Zdzisława Tarnowskiego o biurach pracy.

Lwów. Komisya przemysłowa obradowała nad referatami w sprawie szkół przemysłowych i handlowych. — Obrad nie ukończono.

Lwów. Komisya szkolna po referacie posła Laskowskiego przyjęła wniosek, aby duchowni parafialni udzielali bezpłatnie nauki religii z tytułu duszpasterstwa, zredukowała jednakże liczbę godzin nauki z 12 do 7, przyczem za dalsze godziny wprowadziła osobne wynagrodzenie.

Lwów. Przy sprawozdaniu komisyi drogowej z czynności departamentu IV Wydziału krajowego, pos. Maryewski popierając rezolucyę pos. Dolińskiego, wykazał, w jak wysokim stopniu ustawa drogowa, uchwalona w roku zeszłym, pod względem finansowym krzywdzi miasta. Mowca przedstawił dotkliwe obciążenie miast płynące z ustaw: szkolnej szpitalnej, kwaterunkowej i t. d. Zwrócił uwagę, że wyjątkowo w Galicyi miasta większe, jak: Przemyśl, Stanisławów, Kołomyja, Rzeszów i inne, nie mają dotychczas własnych statutów, pomimo, że w krajach sąsiednich miasta pod względem ludności daleko mniejsze, dawno je posiadają, chroniąc je od podatków i danin na rzecz podatków, Miasta galicyjskie ze względów patryotycznych, świadome swego kulturalnego powołania, nie dopominały się i nie dopominają o własne statuta, lecz żądać muszą od Sejmu uwzględnienia ich trudnego położenia finansowego i słusznych żądań pod względem ulg podatkowych.

Z Klubów.

Lwów. Wczoraj obradowały kluby lewicy, prawicy i ludowców nad bieżącemi sprawami.

Posiedzenie Sejmu.

(Telefonem.(

Lwów. Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu po przemówieniu pos. St. Tarnowskiego przyjęto bez dyskusyi następującą rezulucyę z okazyi jubileuszu papieskiego:

„Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem Księstwem Krakowskiem składa u stóp Waszej Świątobliwości wyznanie i przyrzeczenie wiary, wierności dla Kościoła, czci i posłuszeństwa dla Jego głowy. W pięćdziesiątą rocznicę kapłaństwa Twego, racz, Ojcze św., przyjąć życzenia, iżby Bóg Wszechmogący wspomagał Cię swoją łaską, od niebezpieczeństw i nieprzyjaciół bronił, w zamiarach i przedsięwzięciach błogosławił, a nam wiernym dał jeszcze długo pozostawać pod sterem takiego pasterza".

Następnie z porządku dziennego pos. Leo motywował wniosek o reorganizacyę policyi. Mowca podniósł, że gorszące a zarazem demoralizujące zajścia ludności z organami policyjnymi zmuszają do tego, aby obmyśleć najrychlej środki zaradcze. Zwłaszcza jaskrawie występują te obawy, gdy chodzi o manifestacye ludzi młodych, albo też zorganizowanych robotników, pod przewodnictwem nietykalnych posłów parlamentarnych. Przechodząc do omówienia znanych zajść we Lwowie w dniu 27 września, powiedział mowca, że bezstronne śledztwo stwierdziło, iż organa policyjne dobyły broni bez nakazu i upoważnienia i zraniły kilkanaście osób, z tych kilka w plecy. Przyczyną tego rodzaju zajść jest niejednokrotnie zachowanie się samego społeczeństwa, które wobec niskiego stanu kulturalnego i wobec agitacyi niesumiennych agitatorów, nie zdaje sobie sprawy z następstw takiego dowolnego przekroczenia obowiązujących przepisów. Przyłącza się do tego nieprzyjazny nastrój wobec reprezentantów władzy policyjnej, odziedziczony po dawnych smutnych czasach antikonstytucyjnych. Obok tego nastroju jest wina także po stronie przywódców, owych niesumiennych agitatorów, którzy bezpieczni sami, narażają świadomie albo nieświadomie na niebezpieczne starcia z policye

Z drugiej jednak strony potrzeba przyznać, że często wina spada także na zachowanie się organów policyjnych. Usiłowania Lwowa i Krakowa o poprawę stosunków policyjnych nie miały dotychczas skutku. Z faktem ograniczenia autonomii wielkich miast naszych przez to, że policya jest w rękach rządu, na razie musimy się liczyć. Natomiast musimy stanowczo się domagać, aby organizacya policyi państwowej stała na wysokości zadania.

Przedewszystkiem domaga się mowca usunięcia dualizmu policyjnego, t. j. zniesienia wojskowej straży policyjnej, a pozostawienia zarządu cywilnego. W całej monarchii tylko we Lwowie, Krakowie i Przemyślu jest straż wojskowa. Policya musi być zatem przejęta na etat ministerstwa spraw wewnętrznych i stracić charakter c. k. policyi wojskowej i musi być zmienioną na korpus straży cywilno-policyjnej. Pod względem liczebności musi być policya w naszych miastach postawioną na równi z policyą w innych dużych miastach monarchii, tak, aby mogła być zarazem organem wykonawczym dla administracyjno-policyjnych zarządzeń magistratu. Miasta nasze chętnie poniosą koszta w tym samym stosunku, jak w Wiedniu i Pradze.

Wniosek przekazano komisyi gminnej wraz z poleceniem zdania sprawy na bieżącej sesyi.

Z kolei uchwalono bez dyskusyi wniosek komisyi budżetowej w sprawie wyposażenia krajowego drogowego funduszu pożyczkowego dalszą dotacyą 800.000 K przez 8 lat po 100.000 K od r. 1911.

Na wniosek komisyi budżetowej uchwalono podwyższyć dotacyę na budowę kolei niższorzędnych z 750 na 900.000 K; dalej ustawę, udzielającą gminie miasta Lwowa poręki kraju na 4-milionową pożyczkę na kolej elektryczną.

Dalej uchwalił Sejm przelać na Wydział krajowy wpływ na mianowanie państwowych inspektorów piwnic winnych. Przyjęto zarazem rezolucyę pos. Wasunga z wezwaniem do rządu, aby utworzył cztery posady tych inspektorów, gdyż dwie, jak dotąd, nie wystarczają.

Uchwalono wezwać rząd do utworzenia oddziału technicznego w starostwie w Drohobyczu i zreorganizowania wogóle służby technicznej w kraju.

Przyjęto sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie za r. 1906/7, wraz z podwyższeniem płac personalu i zmianą nazwy na „wyższa szkoła lasowa".

Następnie rozpoczęła się dyskusya nad melioracyami.

Po przemówieniu pos. Kędziora, Maryewskiego, Wasunga i Bernadzikowskiego przyjęto wnioski komisyi wraz z poprawkami pos. Maryewskiego.

Następnie Sejm załatwił kilka drobniejszych spraw, poczem rozpoczęła się dyskusya nad sprawozdaniem komisyi górniczej o sprawach górnictwa.

Po przemowie pos. Kędziora, który podziękował za popieranie tej sprawy referentowi Gorajskiemu, pos. Maryewski zwracał uwagę Izby na sprawę zabezpieczenia Krakowa od powodzi. Były prezes gabinetu Koerber poszedł pod względem ustaw wodnych bardzo daleko, ustawy te jednak pozostały na papierze. Najwięcej nawiedzają powodzie okolice Krakowa. Staraniem posłów krakowskich zawdzięczać należy, że rząd w sprawie zabezpieczenia Krakowa i Podgórza od powodzi wydał osobne ustawy. Ale cóż dotychczas zrobiono? Oprócz robót około przeniesienia koryta Rudawy, co jest faktyczną zasługą śp. Potockiego, nic nad brzegami Wilgi, ani Wisły się nie robi. Zawdzięczać należy obwałowaniu prawego brzegu Wisły w Podgórzu, że tego roku wielka część tego miasta i okolicy nie została zalaną, natomiast cały szereg fabryk nad Wilgą i dalszą częścią Wisły narażony jest na ogromne szkody w razie wezbrania wody. Mowca stawia dodatkową rezolucyę:

„Wzywa się rząd, aby w jak najkrótszym możliwie czasie przystąpił do obwałowania Wisły od ujścia Wilgi do pieców wapiennych w Dębnikach, tudzież obwałowania Wilgi od jej ujścia do gościńca rządowego".

Następnie przemawiali pos. Wasung i pos. Bernadzikowski, poczem wszystkie wnioski komisyi wraz z rezolucyą p. Maryewskiego uchwalono.

Po załatwieniu kilku spraw mniejszej wagi, rozpoczęła się dyskusya nad sprawozdaniem komisyi górniczej w przedmiocie spraw górniczych.

Pos. Halban omawiał najpierw sprawę węglową zaznaczając, że protegujе się węgiel pruski na niekorzyść galicyjskiego przy dostawach kolejowych drogą pelityki taryfowej. Następnie omawiał kwestyę wykupna tak zwanego prawa wyłączności na wydobywanie węgla w 11 powiatach zachodniej Galicyi przez kapitał pruski.

Omawiając stosunki naftowe, podniósł mowca z wdzięcznością poparcie naszych interesów naftowych przez obecnych ministrów kolei i skarbu i zaznaczył, że ustawa naftowa koniecznie wymaga zmian przepisów co do formy spółki naftowej i prosił, aby odnośna ankieta jak najrychlej się zebrała.

Pos. Wasung zażądał zwiększenia kredytów na badania geologiczne.

Po przemowie sprawozdawcy Zamoyskiego, pos. Bandrowski postawił poprawkę, aby w ankiecie miały także zapewniony udział sfery poselskie.

Pos. Hanczakowski zgłosił poprawkę, aby poszukiwania geologiczne objęły także pokłady cementu.

W dyskusyi szczegółowej zabrał jeszcze ponownie głos pos. Zamoyski, poczem po przemowie członka Wydziału kraj. Jahla oraz pos. Korola, uchwalono wnioski komisyi.

Następnie pos. Lewicki uzasadniał wniosek o zmianę ustawy gminnej i zmianę ordynacyi gminnej na zasadzie powszechnego głosowania.

Resztę posiedzenia zajęło uzasadnienie szeregu samoistnych wniosków poselskich w pierwszem czytaniu. Ostatnim punktem było uzasadnienie pos. Górskiego w sprawie obwałowania Straconki w pow. bocheńskim.

Marszałek oświadczył następnie, że w ciągu bieżącego tygodnia postawi na porządku dziennym wybór członków Wydziału krajowego. Podaję to do wiadomości — zakończył — dlatego, aby panowie mogli się do tego wyboru przygotować.

Następne posiedzenie dzisiaj o g. 10 rano.

Zajścia w Czechach.

(Tel. „N. Reformy").

Praga. Wczoraj wieczorem powtórzyły się demonstracye na Przekopach. Wojsko rozprószyło demonstrantów. — Dzienniki wzywają ludność, aby trzymała się zdala od demonstracyi. Nadzwyczajne posiedzenie wydziału miejskiego poleciło burmistrzowi aby wyjednał u namiestnika zakaz noszenia kolorów przez burszów w tak burzliwych czasach. Wydział potępia bowiem demonstracye, lecz prowokacye też powinny ustać. Powołanie wojska było też niepotrzebnem. Pisma, które omawiały zajścia zostały skonfiskowane. Sześć osób z pomiędzy aresztowanych odstawiono do sądu. 48 policyantom wytoczono dochodzenia, iż przez bierne zachowanie się podsycali demonstracye.

Praga. W Cieplicach i Jabłońcu przyszło do starcia między socyalistami a zawodowcami niemieckimi z powodu demonstracyi przeciw obstrukcyi niemieckiej w Sejmie.

Wiedeń. Ministrowie czescy wystosowali telegraficzne upomnienie do politycznych przywódców w Pradze z prośbą, aby wszelkimi środkami wpływali, by demonstracye się więcej nie powtórzyły.

Sytuacya.

Praga. „Narodni Listy" donoszą z Budapesztu: Miarodajne sfery mają następujące zamiary co do wewnętrznego położenia w monarchii: Przesilenie ministeryalne powinno być zlokalizowane, aby nie zmieniło się w ogólne przesilenie gabinetowe. Należy przeszkodzić przedostaniu się obstrukcyi z Sejmu czeskiego do parlamentu. Dymisya ministrów czeskich powinna być odrzuconą, a gabinet w obecnym składzie powinien być utrzymanym przynajmniej do ukończenia sesyi delegacyjnej. W końcu należy przeczekać, czy Izba odmówi załatwienia ważnych spraw państwowych i konieczności, jak budżetu, ubezpieczenia na starość, finansowego zabezpieczenia budowy kanałów, ustawy o aneksyi i t. p., a dopiero gdyby pewność w tej mierze zupełnie znikła, należy przedsięwziąć zmiany.

Wiedeń. Prezydent ministrów br. Beck przybywa tu we środę z Budapesztu, dokąd jednakże powraca już we czwartek dla udziału w obradach delegacyi. We czwartek lub w piątek zapadnie dopiero ostateczna decyzya co do dymisyi ministrów czeskich. Br. Beck przed wyjazdem konferował z ministrami Fiedlerem i Praszekiem, jednakże konferencye te nie zostały jeszcze ukończone. Dzisiaj przybywa do Wiednia komisya parlamentarna całego związku czeskiego w Radzie państwa i odbędzie po południu konferencyę z ministrem Fiedlerem i Praszekiem. W środę konferować będzie komisya z br. Beckiem.

Wiedeń. Minister Gessmann wygłosił na zgromadzeniu w Krems mowę, w której wskazał na konieczność utrzymania łączności między wszystkimi posłami niemieckimi. Ze względu na obecną sytuacyę polityczną, powinni wszyscy posłowie niemieccy otrzymać sposobność oddania wotum, czy obstrukcya w obecnej chwili jest wskazaną czy nie. Należy rozważyć, czy gra jest warta stawki.

Delegacye.

(Telegr. „N. Reformy").

Budapeszt. Zjednoczone komisye węgierskiej delegacyi obradowały wczoraj nad kredytem okupacyjnym. Wspólny minister skarbu Burian w dłuższem exposé rozwinął główne zasady nowego zastępstwa kraju, opierającego się na trzech głównych żywiołach i przyznającego każdemu wyznaniu pewną ilość posłów, bez przymusu wybierania wyznawców własnej wiary. Oprócz reprezentacyi kraju powołane będą także do życia reprezentacye okręgowe. — Minister spodziewa się, że obie nowe instytucye będą mogły na przyszłą wiosnę rozpocząć swą działalność. Dalej przedstawił minister, jakie przedłożenia będą wniesione do Sejmu, mianowicie rozszerzenie procedury karnej na Bośnię i — co specyalnie podkreślił — zniesienie kompetencyi sądów wojskowych.

Przemawiało następnie kilkunastu mowców, poczem przyjęto rezolucyę wskazującą, że organizacya nowych ciał ustawodawczych nie należy do kompetencyi delegacyi i wyrażono nadzieję, że polityka w okupowanych prowincyach, która dotąd wyłącznie służyła interesom Austryi, dozna odpowiedniej zmiany.

Następnie przyjęto kredyt okupacyjny.

Budapeszt. Komisya finansowa delegacyi węg. drzyjęła budżet wspólnego misterstwa skarbu. Uchwalono również corocznie powtarzaną rezolucyę, aby stałą siedzibę ministerstwa skarbu przenieść do Budapesztu, a posady urzędników, które zawakują w ciągu roku, obsadzone były przez Węgrów.

Minister Burian odpowiadając na wywody szeregu mowców, którzy żalili się na tendencye germanizacyjne w Bośni zauważył, że zrazu przeważał w administracyi język niemiecki — była ona bowiem wojskową, a większa część urzędników pochodziła z Austryi. Teraz język niemiecki ustępuje na korzyść języka krajowego, i wszędzie gdzie się usuwa język niemiecki, nie może być zaprowadzony język węgierski, lecz krajowy. Minister odparł także zarzuty, jakoby rząd protegował przedsiębiorstwa austryackie w Bośni. W końcu wyraził mowca życzenie, aby powstał bank, któryby mógł chłopom dostarczyć kapitałów i pomódz do coraz większego wyswabadzania się.

Budapeszt. Komisya wojskowa delegacyi austryackiej odbyła wczoraj po południu posiedzenie, na którem rozpoczęto obrady nad budżetem wojskowym.

Dyskusyę zagaił referent Kozłowski, poczem minister Schönaich omawiał materyalne potrzeby wojska, podnosząc, że przy uwzględnianiu tych potrzeb liczy na silne poparcie zastępców ludu, którzy również jak i ministrowie odpowiedzialni są za ochronę państwa na zewnątrz. Minister zaznaczył, że z powodu ogólnego podrożenia artykułów żywności, gaże oficerów i żołnierzy są za małe i oficerowie z winy państwa popadają w długi; należytości przy przeniesieniach i kosztach podróży są za skąpe, dodatki na manewry nie odpowiadają dzisiejszym stosunkom. Byłoby wskazanem, aby w małych garnizonach, szczególnie granicznych, otwierano kasyna i czytelnie dla oficerów i podoficerów, dostarczano im dobrych książek i gazet, co zapobiegłoby w wielu wypadkach ekscesom. Na to potrzeba funduszów.

Co do nauki rolnictwa dla żołniarzy, oświadczył minister, że już teraz mało jest czasu na nauczenie najważniejszych spraw wojskowych, w przyszłości zaś, gdyby czas służby wojskowej został skrócony, sytuacya będzie jeszcze trudniejszą i na naukę rolnictwa czasu nie starczy. W innych państwach nie poczyniono zresztą dobrych doświadczeń w tym kierunku.

Minister wskazał następnie na konieczność utrzymania armii na wysokim stopniu, zależy na jakości armii. W szczególności domagał się minister polepszeń co do uzbrojenia, co do utworzenia organizacyi artyleryi górskiej i ciężkiej artyleryi polnej, rozwinięcia artyleryi oblężniczej i wzmocnienia oddziałów pionierów. Co się tyczy balonów, to bez pomocy środków prywatnych, zarząd wojskowy nie będzie mógł nic uczynić. To samo tyczy się oddziałów automobilistów.

Dalej omawiał minister konieczność polepszenia stosunków awansowych w wojsku, mianowicie lekarzy wojskowych i niższych szarż wojskowych, co możnaby uczynić pośrednio za pomocą emerytur po 35 latach służby. Koniecznem jest także podwyższenie stanu armii z powodu zamierzonej dwuletnej służby wojskowej.

W końcu wskazuje minister także na konieczność rozwoju sił morskich, apeluje do komisyi o polepszenie stosunków awansu dla oficerów i zaopatrzenia dłużej służących podoficerów, co stanowi wprost problem dwuletniej służby wojskowej. Wydatki na siły wojskowe nie są niczem innem, jak premią asekuracyjną dla pokoju.

Po krótkiej dyskusyi uchwalono wydrukować mowę ministra, poczem posiedzenie zamknięto. Następne dzisiaj.

Wypadki bałkańskie.

(Telegr. „N. Reformy").

Po aneksyi.

Wiedeń. Między Turcyą a Austryą są w toku bezpośrednie rokowania w sprawie aneksyi. Turcya dała sama inicyatywę do tych rokowań. Przebieg ich jest dodatni.

Sarajewo. Odbyło się tu pełne zgromadzenie serbskiej samodzielnej partyi, które postanowiło wysłać deputacyę z 60 członków do cesarza dla wyrażenia podziękowania za aneksyą i złożenia hołdu. Deputacya złożoną będzie z włościan, duchownych i obywateli.

Budapeszt. Ambasador angielski w Wiedniu Goschen został przez cesarza przyjęty na audencyi i wręczył odręczne pismo króla Edwarda w odpowiedzi na odręczne pismo cesarza w sprawie aneksyi Bośni i Hercegowiny.

Belgrad. Partya narodowa jednogłośnie pochwaliła zachowanie się się skupczyny w sprawie Bośni i Hercogowiny.

Przeciw Austryi.

Rzym. Zapowiedziany meeting przeciw Austryi i trójprzymierzu został zakazany. Zgromadzeni demonstrowali wobec tego przeciw Tittoniemu. Policya rozprószyła demonstrantów.

Belgrad. Większa część dzienników potępia postępowanie przeciw austryackim kupcom i wzywa tylko do spokojnego bojkotu towarów.

Konstantynopol. Dzienniki zajmują się jeszcze bojkotem austryackich kupców, radzą jednak, aby w celu niewyrządzenia kupcom szkody, towar naprowadzony kupować, a bojkotować dopiero w przyszłości towar sprowadzony. Ruch przeciw Lloydowi jest niezmieniony; w Smyrnie, jak się zdaje, ustał

Z Serbii.

Belgrad. Dzienniki donoszą, że między królem a następcą tronu przyszło do ostrego starcia. **Król zagroził abdykacyą,** której jednakże sprzeciwiają się spiskowcy.

Belgrad. W onegdajszych demonstracyach wzięło także udział wielu Włochów, którzy razem z Serbami wznosili okrzyki przeciw Austryi. Ambasador austro-węgierski już poprzednio poczynił bardzo energiczne kroki u rządu, zawiadamiając zarazem, że Austro-Węgrzy domagać się będą odszkodowania za wszystkie szkody, poniesionę przez kupców austryackich. Rząd serbski przyrzekł interweniować w kierunku wstrzymania dalszych ekscesów.

Demonstranci opadli na ulicach wielu obcych, przebywających w Belgradzie, i żądali od nich wylegitymowania się, iż nie są szpiegami. Między innymi ujęli także demonstranci niemieckiego attaché wojskowego i puścili go dopiero, gdy się wylegitymował, że nie jest szpiegiem.

Dzienniki wzywają w dalszym ciągu do bojkotu austryackiego przemysłu. Dziennik „Videlo" podnosi, że kupcom austryackim nie należy czynić krzywdy, ponieważ nie są oni winnymi polityki swego rządu.

Z Szabat donoszą dzienniki, że chłopi tamtejsi zażądali przysłania broni.

Belgrad. Z powodu demonstracyi aresztowano tu 40 osób.

Belgrad. Kobiety w Belgradzie wysłały do kobiet Anglii, Francyi i Rosyi apel, aby się ujęto za narodem serbskim.

Przygoda niemieckiego attaché wojskowego.

Belgrad. Niemiecki attaché wojskowy, Massow, został wczoraj zelżony przez tłum, gdyż wzięto go za szpiega austryackiego. Aresztowano go, jednakże zaraz wypuszczono na wolność. Prezydent ministrów usprawiedliwił w ambasadzie niemieckiej ten wypadek.

Zajście graniczne.

Belgrad. Wyjaśniono ostatecznie zajście z żołnierzami austryackimi nad granicą, które miało miejsce w tych dniach. Mianowicie kilku żołnierzy austryackich przeszło na wyspę serbską na Drinie. Serbscy żandarmi zaczęli strzelać, wobec czego żołnierze austryaccy cofnęli się.— Prasa serbska rozpoczęła z tego powodu alarm. Obecnie okazuje się, że żołnierze ci zabłądzili i nie mieli wyobrażenia, że przeszli na terytoryum serbskie.

Podróże Milovanovicza.

Wiedeń. Milovanovicz uda się z Berlina do Paryża, gdzie będzie przyjęty przez Fallieresa. Z Berlina pojedzie Milovanovicz do Londynu, gdzie go przyjmie król Edward.

W Berlinie Milovanovicz odbędzie konferencye z Izwolskim, Bülowem i Schönem.

Belgrad. Przed wyjazdem Milovanowicza' serbski następca tronu powiedział mu: „Wyjeżdża pan do Europy w bardzo delikatnej misyi. Nie zapominaj pan nigdy, że przemawiasz w imieniu 250 tysięcy bagnetów. Nie potrzebuje pan więc ustępować nikomu, a tembardziej znosić upokorzenia lub okazywać uniżoność."

To odezwanie się ogłosił dziennik „Prawda", czem przyczynił się do jeszcze większego podniecenia wojowniczych elementów.

Wiedeń. Minister Milowanowicz oświadczył w interviewie z kilkoma dziennikarzami, że Austrya stała się obecnie groźną potęgą. Aneksya Bośni i Hercegowiny jest pierwszym etapem do marszu do Saloniki.

Serbia i Turcya.

Belgrad. Były minister Vukovicz wyjechał do Konstantynopola, aby ofiarować Turcyi pomoc w razie wojny z Bułgaryą. Serbia chce zawrzeć z Turcyą konwencyę wojskową w zamian za koncesye w Sandzaku.

Bułgarya i Turcya.

Sofia. Przybyło tu dwóch członków centralnego komitetu młodotureckiego, aby na konferencyi wszystkich stronnictw pod przewodnictwem Naczowicza omówić wszystkie kwestye sporne i przygotować turecko-bułgarskie porozumienie. Ponieważ tutejsze koła sympatycznie odnoszą się do tej prośby, sądzą, że przyjdzie do porozumienia.

Konstantynopol. „Jeni Gazeta" donosi z Sofii: Ostatnia zamierzona mobilizacya została zaniechana. Panuje spokój. Turcya nie potrzebuje się obawiać.

Konstantynopol. B. koresp. donosi: Alarmujące wiadomości o ruchach wojsk między Konstantynopolem a Saloniką są nieprawdziwe; ruch był skierowany tylko przeciwko dążnościom reakcyjnym. Jest zamierzoną proklamacya małego stanu wyjątkowego.

Paryż. „Matin" donosi, że ambasador francuski w Konstantynopolu Constans miał w sobotę konferencyę z wielkim wezyrem i powiedział mu, że ruchy tureckie uważane są przez Bułgaryę jako akt wrogi i mogłyby służyć za pozór do przekroczenia granicy. Równocześnie Constans był upoważniony zapewnić wielkiego wezyra o pokojowych zamiarach króla Ferdynanda. Z powodu tego wydano do wojsk tureckich rozkaz cofnięcia zapowiedzianych ruchów.

Paryż. „Figaro" donosi, że rząd francuski został przed paru dniami zawiadomiony, iż król

Ferdynand prześle prezydentowi republiki pismo, w którem ma dać wyraz swoim zamiarom pokojowym. Wprawdzie niewiadomo, czy i kiedy to pismo zostanie wręczone, ale w każdym razie zamiar króla Ferdynanda, o którym rząd francuski urzędownie został zawiadomiony, jest widoczną oznaką pokoju.

Kolej oryentalna.

Konstantynopol. Jak donoszą z Sofii, Bułgarya w interesie akcyonaryuszów kolei oryentalnych proponuje, aby ruch prowadzić na rachunek kolei, a różnicę wydatków i dochodów wypłacać kolejom, podobnie jak to w czasie strajku było umówione z Towarzystwem. Dla takiej prowizorycznej dawnej ugody nie potrzebaby zgody Turcyi.

Konferencya mocarstw.

Konstantynopol. Prasa turecka omawia w dalszym ciągu program konferencyi mocarstw. Organ komitetu zaznacza, że Porta czeka na oficyalne zawiadomienie, poczem dopiero określi ostatecznie swe stanowisko.

Paryż. Dzienniki donoszą, że rząd oświadczył się przeciw wszelkim kompensatom terytoryalnym na rzecz Serbii.

Izwolski w Paryżu.

Paryż. Prezydent Fallieres dał śniadanie na cześć rosyjskiego ministra Izwolskiego. W śniadaniu wzięli udział: Clemenceau, Pichon, ros. ambasador w Paryżu i franc. ambasador w Petersburgu.

Rekonstrukcya gabinetu tureckiego.

Konstantynopol. „Ikdam" donosi, że nastąpi częściowa rekonstrukcya gabinetu. „Jeni Gazeta" donosi, że minister policyi podał się do dymisyi z powodu zabicia pewnego Greka w areszcie.

Wybory do parlamentu tureckiego.

Konstantynopol. Prawybory do parlamentu rozpoczną się w przyszłym tygodniu.

Wydalanie reakcyonistów tureckich.

Konstantynopol. Przywódcy reakcyjni zostali zesłani policyjnie z Konstantynopola do miejsc przynależności.

Anglia i Turcya.

Londyn. Korespondent „Daily Telegraph" telegrafuje z Konstantynopola: Uważam za swą powinność ostrzedz Anglię, aby natychmiast coś przedsięwzięła, jeżeli nie chce stracić sympatyi w Turcyi i nie chce, aby jej przyjaźń uważano za legendę. Anglia powinna usunąć rozczarowanie, jakie w Turcyi wywołał program konferencyi. Korespondent zaleca użyczenie Turcyi finansowego poparcia przez pożyczkę i wystąpienie przeciw Bułgaryi, a mianowicie zbombardowanie przez flotę angielską portów Burgas i Warna.

Budapeszt. Węg. B. kor. donosi: Informacya jednego dziennika zagrzebskiego, jakoby w Hercegowinie przyszło do starcia między Czarnogórcami a wojskiem austro-węgierskiem, jest pozbawioną podstawy.

Cetynia. Prezydent Rady państwowej Nieszkiewicz, w nadzwyczajnej misyi wyjechał do Petersburga.

Kotar. Wiadomości o zatrzymaniu parowca angielskiego z bronią dla Serbii i Czarnogóry, nie potwierdzają się.

Urmia. Panuje tu spokój. Między Urmią a Salmas ruch zupełnie przerwany. Wojsko tureckie maszeruje z powrotem do Turcyi.

TELEGRAMY

z dnia 20 października.

Bierny opór kolejarzy.

Lwów. Do „Kuryera Lwowskiego" telegrafują: Wiadomości urzędowe i półurzędowe o złamaniu biernego oporu kolejarzy, nie są zgodne z prawdą. Bierny opór trwa dalej, a nawet rozszerzył się ku Podgórzowi, gdzie stoją **liczne pociągi, przygotowane dla przewozu wojska na wypadek ewentualnej mobilizacyi.** Tory kolejowe są pociągami zawalone.

Wczoraj pociągi pośpieszne z Krakowa przychodziły do Lwowa z opóźnieniem jedno a nawet dwugodzinnem.

Wiedeń. „N. Fr. Presse" donosi, że dwaj urzędnicy w rewirze ostrawskim, których uważano za sprawców biernego oporu, zostali usunięci ze służby, a przeciw pięciu dalszym wdrożono śledztwo dyscyplinarne.

Audyencye.

Budapeszt. Prezydent ministrów bar. Beck był dzisiaj o godz. 1½ na audyencyi u cesarza.

Budapeszt. Cesarz przyjął posła rumuńskiego na posłuchaniu.

Król grecki w Wiedniu.

Wiedeń. „Neues W. Tgbl." donosi, że król grecki Jerzy przybędzie z początkiem listopada do Wiednia i zamieszka w zamku przez 2 dni jako gość cesarza, poczem zabawi jeszcze kilka dni w Wiedniu „incognito" i zamieszka w hotelu „Imperial". Król Jerzy w czasie pobytu w Wiedniu odbędzie konferencyę z ministrem Aerenthalem.

Reforma wyborcza na Węgrzech.

Jaszbereny. Minister oświaty Apponyi wygłosił przed wyborcami mowę, w której oświadczył, że przedłożony projekt reformy wyborczej zapewnia o wiele więcej praw obywatelom Węgier, niż to było zamierzone. Minister potępił przytem agitacye socyalistów w sprawie reformy wyborczej.

Traktat handlowy z Rumunią.

Bukareszt. Rokowania o traktat handlowy między Austryą a Rumunią natrafiają na trudności, ponieważ Rumunia domaga się bezwarunkowo zawarcia konwencyi weterynaryjnej dla importu bydła, specyalnie nierogacizny. Z tego powodu rokowania prawdopodobnie dłużej się przeciągną.

Dymisya francuskiego ministra marynarki.

Paryż. — W sprawie katastrofy na okręcie „Jena" w rozprawach w senacie, Delcassè wypowiedział mowę, która była jednym aktem oskarżenia przeciw ministrowi marynarki. W głosowaniu przyjęto porządek dzienny z pierwszą częścią proponowaną przez Delcassèego; — drugą część odrzucono i wyrażono rządowi zaufanie. Minister marynarki Thomson oświadczył, że bierze całą odpowiedzialność na siebie, nie podaje się jednak dziś do dymisyi, albowiem rząd otrzymał zaufanie. Mimo to po posiedzeniu Thomson udał się do Clemenceau i wręczył mu dymisyę.

Podróż cara do Włoch.

Rzym. Car zawiadomił króla pismem odręcznem, że musi znów odroczyć zamierzoną podróż do Rzymu.

Sprawa marokańska.

Berlin. Francuski i hiszpański ambasador wręczyli wczoraj w urzędzie zagranicznym notę ciała dyplomatycznego w Tangerze w sprawie uznania Mulej Hafida.

Sprawa dezerterów z Casablanki.

Paryż. Ag. Havasa donosi, że Francya odpowiednio do tradycyj politycznych, gotowa jest sprawę dezerterów z Casablanki oddać sądowi rozjemczemu.

Zbrojna interwencya rosyjska w Persyi.

Londyn. „Standard" donosi, że wkrótce nastąpi wojskowa interwencya w Persyi.

Pożar lasów w Ameryce.

Detroit. Pożary lasów koło Presque Isle szerzą się **na obszarze 100 mil kwadratowych.** Pożar szaleje ze straszną siłą. Pięć wsi zniszczonych. Obawiają się, że **50** osób zginęło. Kilkaset osób ratowało się ucieczką; pozostają oni bez dachu i chleba.

Kronika.

Dziś:

Kraków, wtorek 20 października.

Kalendarzyk kościelny: Przen. św. Wojciecha i Ireny.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 6 m. 12, zachód o godz. 4 min. 38; długość dnia godzin 10 min. 26.

Teatr miejski w Krakowie: „Skiz" Zapolskiej.

Teatr ludowy (ul. Rajska): „Rozkosze Warszawy".

Posiedzenie krak. Towarzystwa technicznego o godz. 7 wieczorem, z odczytem inż. Stanisława Turczynowicza p. t. „Torf jako źródło energii".

Teatr miejski we Lwowie: Madame Butterfly".

Snieg. Wczoraj począwszy od godziny 3 po południu, w małych przerwach aż do późnej nocy padał drobny i rzadki śnieg. Na ulicach miasta, skutkiem znacznego oziębienia temperatury, ukazało się wiele osób w futrach i czapkach. Nagłe zimno i przykry wiatr spowodowało już wczesne opróżnienie ulic z mieszkańców, spieszących w zacisze domowe. Zwiastuny zimy, nieoczekiwane i przedwczesne, przyjęte zastały z niedowierzeniem spodziewano się bowiem, że do śniegu i zimy pozostaje jeszcze co najmniej miesiąc czasu.

Także z Galicyi nadchodzą wiadomości o wczesnem pojawieniu się śniegów. Według informacyi z Kołomyi, spadł tam tak obfity śnieg, jakiego nie powstydziłaby się i najsilniejsza śnieżyca zimowa. Drzewa, nie ogołocone jeszcze zupełnie z liści, ugięły konary aż do ziemi, dotykając puszystej powłoki, okrywającej świeże jeszcze trawniki wyżej jak na decymetr. Śnieżycę tę, trwającą przeszło 4 godziny, przepowiadać miały bardzo liczne ciągi ptactwa, które nocami uciekało tam, gdzie słoneczniej i cieplej. „Starzy i doświadczeni" ludzie utrzymują, iż gdy wczesny śnieg padnie na zielone liście, jest to wróżbą długiej, pogodnej i ciepłej jesieni i suchej zimy.

Także z Węgier nadchodzą wiadomości o opadach śniegowych. Jak telegrafują z Budapesztu, w Marmarosz Sziget i kilku innych miejscowościach spadły wczoraj obfite śniegi.

Przed losowaniem sędziów przysięgłych. — Magistrat m. Krakowa ogłasza, że z dniem 1 stycznia 1909 r. rozpocznie się nowa kadencya sądów przysięgłych w Krakowie. Ułożoną w myśl ustawy listę pierwotną obywateli, mających pełnić obowiązki sędziów przysięgłych na rok 1909, wolno będzie od dnia 20 b. m., t. j. od wtorku w prezydyum magistratu na I. piętrze (wejście od kościoła OO. Franciszkanów) przeglądać codziennie od g. 9 rano do 2 po południu przez dni 8. t. j. do dnia 27 b. m. włącznie. Każdy, komu na tem zależy, może wnieść w terminie wyżej zakreślonym ustną lub pisemną, uzasadnioną reklamacyę w celu uwolnienia od obowiązków sędziego przysięgłego, albo dodatkowego zapisania, gdyby mając przepisane kwalifikacye był pominięty, wreszcie w celu wykluczenia osób, które ustawa od sprawowania urzędu sędziego przysięgłego wyłącza. Wniesione reklamacye zbada komisya gminna, a jej uchwały magistrat reklamującym we właściwym czasie doręczy i obwieści je pismem umieszczonem na tablicy w gmachu magistratu. Reklamacye lub zażalenia, wniesione po terminie, t. j. po dniu 27 b. m. pozostaną bez skutku.

Slub p. Józefa Węgrzyna, artysty krakowskiego teatru miejskiego, z panną Anną Kurkiewiczówną, córką obywatelki krakowskiej, odbył się w niedzielę przed południem w kościele parafialnym w Zakopanem.

Z życia kolejarzy. Wczoraj wieczorem w lokalu „Zjednoczenia kolejarzy" przy ulicy Lubicz odbyło się ogólne zebranie kolejarzy, przy licznym udziale służby kolejowej, podurzędników i urzędników. Wśród obecnych znajdowali się pos. Sikorski, Zieleniewski i Bujak, oraz naczelnik stacyi p. Hudetz. Po omówieniu spraw lichwy pożyczkowej oraz sprawozdania z rachunków i robót około Ogrojca przy kościele św. Mikołaja, przystąpiono do obrad w sprawie zniemczenia dworca krakowsktego. Po referacie zebrani uchwalili następującą rezolucyę:

„Kolejarze krakowscy wnoszą ze względów narodowych i ekonomicznych uroczysty protest przeciw zniemczeniu stacyi w Krakowie, żądają włączenia wszystkich stacyj byłej kolei północnej w Galicyi aż po granice kraju w sieć linii okręgu krakowskiego i wzywają do współpracy w tym kierunku towarzystwa polskie, wogóle wszystkich, którym dobro i polski charakter Krakowa leży na sercu, a u których obecne stosunki na dworcu krakowskim wstręt obudzają".

Zebranie trwało blisko 3 godziny.

Pożar w Wieliczce. Wczoraj wieczorem ukazała się duża łuna za Krakowem w stronie Wieliczki. Według pierwszych informacyi, powstał w Wieliczce pożar w cegielni, który jednakże nie przybrał większych rozmiarów, gdyż wiatr niósł płomienie w strony bezdomne i miała spłonąć jedynie tylko cegielnia. Koło godziny 9 wieczorem ogień zaczął słabnąć. Dokładniejszych szczegółów brak na iraze.

Po defraudacyi Weissmana. Ze Lwowa telefonują nam: Odbyło się tu walne zgromadzenie członków związku kredytowego, w sprawie defraudacyi Weissmana. Uchwalono likwidacyę instytucyi i sprawę powierzono adw. dr. Lilienowi.

Proces Markusa Feuersteina. Ze Lwowa telefonują nam: Wczoraj rozpoczęła się tu przed sądem przysięgłych ponowna rozprawa w głośnej swego czasu sprawie Markusa Feuersteina z Drohobycza. Feuerstein oskarżony jest o to, że gdy groziła mu niewypłacalność, wypuścił w obieg 56 fałszywych weksli, a także oskarżony jest o lekkomyślną krydę. Pasywa jego mają wynosić 406.753 koron. Proces w tej sprawie odbył się już przed dwoma laty w Samborze, wyrok jednakże z powodu odwołania prokuratoryi został skasowany i rozpisano nową rozprawę przed przysięgłymi we Lwowie.

Rozprawa potrwa kilka dni. Zawezwano do niej 76 świadków.

Tajemnicze śledztwo w Budapeszcie. Z Budapesztu telegrafują: „Budapesti Hirlap" donosi, że owe tajemnicze śledztwo, o którem tyle mówiono ostatnio, dotyczyło członka Izby panów i wiceprezydenta trybunału administracyjnego Laskosciego, który wziął 30.000 K od pewnego aptekarza, a nie wyrobił mu za to obiecanej koncesyi, czyniąc zaś o nią s arania, sfałszował list ministra Andrsasy'ego. Dzisiaj ma ogłosić dziennik urzędowy krótkie pismo odręczne cesarza w tonie bardzo niełaskawym, przenoszące Laskosciego w stan spoczynku bez emorytury.

Pożar teatru. Z Paryża telegrafują: W teatrze miejskim w Luneville podczas przedstawienia kinematografu powstał pożar. Publiczność się wyratowała, ale teatr spłonął cały.

Mianowania. „Wiener Ztg" ogłasza: Cesarz zamianował profesora państwowej szkoły technicznej w Krakowie dra techn. Maksymiliana Hubera zwyczajnym profesorem techniki mechanicznej i nauki o materyałach budowlanych w politechnice lwowskiej.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: **Michał Konopiński.**

Ruch przejezdnych.

Kraków, 19 października.

HOTEL KRAKOWSKI: Insp. Stanisław Zieliński z Brzozówki, inż. Edward Stypułkowski z Sosnowca, dr Kazimierz Okuszko z Częstochowy. Jadwiga Czyżewska z Bertychowa. Aleksandra Przeorska i Marya Chylińska z Lipnika, Rudolf Feliksiewicz ze Lwowa, Antoni Wróblewski z Jaśkowic, Władysław Jasiński i Dyonizy Wilkoszewski z Częstochowy, Stefan Bukowski z żoną z Michałowic, Włodzimierz Dobrzański z Budziszowic (Król. Pol.), Helena Bortkiewicz z Warszawy, Wład. Brodacki z Biały, dr Franciszek Parylewicz z Nowego Targu, dr Leo Taussig z Sambora, por. Maurycy Gottlieb z Rzeszowa, Jan Wieczorkiewicz z Kaźmierzy Wielkiej (Król. Pol.), Jan Kwarczyński z Małoszowa (Król. Pol.), X Antoni Bryja ze Szczyrzyca. Aniela Chudzyńska z rodziną z Ojcawa, Karol Wyszkowski ze Lwowa, Janina Kossakowska z Kielc, Michał Czarnek ze Stanisławowa.

(Tylko dla P. T. Inteligencyi pierwszorzędna

Szkoła Tańców

K. Witkay i Syn

312 4 10 Rynek, „Pałac Spiski"

przyjmuje zgłoszenia codziennie od 10-1 i od 4-7.

DARMO

opakowanie i koszta przesyłki a zatem po cenach jak w **Krakowie**

Wszystkie towary spożywcze:

Korzenne, Delikatesy, Trunki, Wędliny, Owoce przesyła do każdej stacyi **kolejowej** dom handlowy

Józefa Litawskiego

W KRAKOWIE — STARY TEATR.

Niekorzystanie z ofiarowanych warunków byłoby krzywdą wobec samego siebie, ponieważ możność otrzymania towarów spożywczych z pierwszej ręki — **doborowych, czysto i bardzo porządnie** utrzymanych i podanych a nie droższych od złych i nieczystych jest bardzo korzystną dla każdego sposobnością a dla **cennego zdrowia** o pierwszem znaczeniu:

„Szlachetne zdrowie,
Nikt się nie dowie
Jako smakuje 286 23
Aż się zepsuje". *Koch.*

Wszystkie towary z innych zakresów handlu w celu dopakowania załatwia się **bezinteresownie.**

Kursa telegraficzne.

Wiedeń 19 października. Losy: a) procentowe: Austryackie zakładu kred. z obl. pr. z roku 1880 3-prc. 26[illegible]·50 Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1889 3-prc. 266·75. Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-prc. 257·50. Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-prc. [illegible]. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 2-pro. 99· b) bezproc.: (Basilica) 5 zł. 19·85. Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 46[illegible]·—. Clary 40 zł. m. k. 146·—. Pożyczka m. Insbruka 20 zł. 110·—. Losy m. Krakowa 20 zł. 105·—. Pożyczka m. Lublany 20 zł. 63. —. Ofen 43 zł. 220·—. Palffy 40 zł. 198·—. Czerw. krzyża austr. T. 10 zł. 47·75. Czerw. krzyża węg. Tow. 5 za 2[illegible]·75. Losy fund. arcyks. Rudolfa 10 zł. 68·—. Salm. 26 zł. m. 23[illegible]· . Pożyczka Salcburga 20 zł. 108·—. Tureckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 178·15. Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 4[illegible]5·—

IGNACY SOBOLEWSKI w Krakowie, przy ul. Grodzkiej l. 3. **Magazyn Towarów Bławatnych** i gotowej Konfekcyi damskiej, oraz Pracownia sukien pod fachowym zarządem. **Towar doborowy. Ceny umiarkowane.** UWAGA: Magazyn w niedziele i święta zamknięty. 355 170 0

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany **Józefa Kuleszy** naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscu i na prowincyi. Telefon 759. 71 235 0

Chłopczyk

9 miesięcy, ładny, zdrowy, do oddania za swego. Wiadomość: Kraków, ul. Wielopole l. 13, I., u p. Spyry. 336 1 3

Poszukuje się

dużej sali w śródmieściu na wykłady Uniwersytetu Ludowego. Zgłoszenia do biura: Szewska 16, I p. 5862 1 2

Cudzoziemiec

radby mieć kilka godzin na dzień konwersacyi polskiej z Polakiem, starszym mężczyzną. Dobre wynagrodzenie. Wiadomość: ul. św. Tomasza 24. II. 5861 1 3

Młoda int. panna, znająca się na gospodarstwie, krawieczyźnie, białem szyciu, poszukuje miejsca. Zgłoszenia pod „Praca" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 337 1 0

B. Gabryelska

otrzymała 5 wagonów

nowych pianin do najmu

po 12, 14, 16 do 60 koron.

Używane instrumenty od 6 koron miesięcznie. 806 17 30

METODĄ BERLITZA

udzielają lekcyi osobnych i zbiorowych:

Francuz z wyższ. wykształ.
Anglik z wyższ. wykształ.
Niemiec z wyższ. wykształc.
Włoch z wyższem wykształc.

Kraków, Floryańska 25, I p. 4780 29 29

Fortepiany i pianina

nowe i przegrane sprzedaje i wynajmuje **St. Boroń, Kraków,** ulica św. Tomasza 33. I p. 4256 29 30

Obiady

domowe wydaje się w domu i na miasto, od 80 h do 2 K. Kraków, Senacka l. 6, II p. 5355 8 12

Ogórki i kapusta

Do pierwszego Galicyjskiego Fabrycznego Składu kiszonych ogórków i kapusty morawskiej nadszedł świeży transport ogórków znoimskich i berneńskich, oraz świeżej kapusty morawskiej. — Sprzedaję takowe przez całą porę zimową **po niżej cen fabrycznych.** Upraszam o łaskawe próbne zamówienia. Na żądanie wysyłam cenniki odwrotną pocztą. 5100 13 20

Z poważaniem

JULIUSZ SPIRA

Fabryczny skład kiszonej kapusty morawskiej i ogórków znoimskich,

Kraków, Koletek 4.

Wyłączna sprzedaż na Kraków naczyń „Sfinks".

Tom. Górecki

główny skład naczyń kuchennych

Kraków, Rynek 9 — poleca

Kompletną wyprawę kuchenną

z najtrwalszej emalii niewypryskującej 333 1 0

„SFINKS"

50 przedmiotów. Cena 50 koron.

Szczegółowe zestawienie na żądanie.

Czysto niklowe naczynia z Berndorf.

Od Redakcyi „SFINKSA".

Zeszyty **„SFINKSA"** za styczeń i luty (wydanie drugie) są już na wyczerpaniu, ale prenumerata za dziesięć obszernych zeszytów miesięcznych (po sto kilkadziesiąt do dwustu stron druku) **od marca do końca roku** wynosi tylko rb. 5½ w Warszawie, **a koron 15 w Krakowie u Gebethnera i Sp. i we Lwowie u H. Altenberga.**

Komplet „Sfinksa" od marca stanowi całość, gdyż mieszczą się w nim **od początku** obie wychodzące w piśmie powieści („Rówieśnice" Zofii Rygier-Nałkowskiej i „Nietota" Tadeusza Micińskiego), nadto zaś w wydanych dotąd zeszytach do września włącznie: śpiew XV „Sobieskiego pod Wiedniem" Deotymy, nowy ustęp „Duchów" Świętochowskiego, „Szlakiem Kaina" Przybyszewskiego, „Pieśni współczesne" Heinego, „Echa" Bukowińskiego, odczyty Cypryana Norwida o Słowackim, obszerne studyum Ign. Matuszewskiego o „Dziejach grzechu", rozprawy: J. Kotarbińskiego o „Duchach" Świętochowskiego, A. Nowaczyńskiego o Wyspiańskim, A. Chybińskiego o Chopinie i Moniuszce, A. Baslera o malarstwie francuskiem, J. Kleczyńskiego o rzeźbie współczesnej, Wł. Bukowińskiego o Asnyku, M. Rakowskiej o Meredicie i Swinburnie; artykuły i rozprawy Abramowskiego, Brücknera, Chrzanowskiego, Drogoszewskiego, Feldmana, Jabłonowskiego, Jankowskiego, Kodisowej, Masłowskiego, Łepkiego, Popowskiego, Szecha, Stefanowskiej, Topassa i in.; utwory poetyckie: Asnyka, Norwida, Konopnickiej, Kasprowicza, Gomulickiego, Lemańskiego, Dębickiego, Marcinowskiej, Markowskiej, Savitri, Ruffera, Wolskiego, Wikszemskiego i w. innych; portrety i autografy (na papierze kredowym) Asnyka, Deotymy, Chopina, Norwida, Heinego, Żeromskiego, Micińskiego; portret kolorowy Świętochowskiego; wreszcie liczne ozdoby i winiety, tudzież reprodukcye rysunków, obrazów i rzeźb mistrzów współczesnych i dawnych z Michałem-Aniołem, Rodinem i Jackiem Malczewskim na czele.

Redakcya i Administracya **„Sfinksa" (Hortensya 4 w Warszawie)** wysyła na żądanie prospekty, przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia. 319 1 0

Rutynowanego pomocnika

do drogueryi poszukuje **Tadeusz Kwiciński,** Mag. Pharm. **w Nowym Sączu.** 5776 2 5

ZAKOPANE.

W pensyonacie **„DORA"** ul. Chałubińskiego, przeniesionym z willi „Ukraina", są do wynajęcia na zimę b. ciepłe i słoneczne, całkowicie urządzone mieszkania z kuchniami. Również oddzielne pokoje z utrzymaniem lub bez. Klatka schodowa ogrzana. Wodociągi, łazienka 5533 6 12

Pieniądze na umiarkowany procent

dla każdego, także dla Pań, w każdej wysokości na spłaty miesięczne lub kwartalne, **kredyt hipoteczny,** konwersye I, II, III miejsca do 75% wartości. Zgłosz. przyjmuje **Die Escompte und Bankkommision, Budapest, VII.,** Dohány-utcza Nr 81. (Kosespondencya niemiecka. — Marka na odpowiedź.) 5485 8 9

Jako domieszka — jako sama

Jurkiewicza dyetetyczna słodowa żytnia kawa. Jurkiewicza słodowa kawa systemu ks. Kneippa. **5 kg. paczka pocztą franko za zal. 5 K.** Do nabycia w lepszych handlach. — Główny skład u firmy 270 22 0

Handel kolonialny, Wielka Palarnia kawy

H. JURKIEWICZ - Kraków - Szewska 22.

Kelner poszukuje pracy w restauracyi lub cukierni. — Adres: Wielopole 8, oficyna, Józef Naki. 5813 3 5

Deserowe winogrona kuracyjne słodkie, (Chasselas) 5 klg. za K 2·50 wysyła **dr Horvath,** w Szentendre — Węgry. 4832 13 13

Porter żywiecki

nie mający konkurencyi.

Główny skład: **Ludwik Lazar, Kraków, św. Anny 3.** 309 15 0

MARMOLADY

KONFITURY, KOMPOTY

SOKI OWOCOWE, LUKRY

Poleca: **Jan Michalik, Floryańska 45.**

Wszystko własny wyrób. 5834 2 4

Zakład pogrzebowy odznaczony najwyższemi nagrodami

JANA WOLNEGO

przy ul. św. Tomasza l. 4, tuż przy placu Szczepańskim. Filia: ulica Kopernika l. 6. — Telefon Nr 331.

Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 246 206 0

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10.

Rządca Drukarni L. K. Górski.